

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreuiatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus XIII. De Restitutione Spoliatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

nem, neempe conditio ex *c. saepe contingit*, & & conditio ex *can. redintegranda*, & hæc dicitur etiam *remedium redintegranda*. Sed de Remediis *Recuperanda* aget sequens.

TITULUS XIII.

De Restitutione Spoliatorum.

SUMMARIUM.

1. Quid veniat nomine Spoliati, & Restitutionis.
2. 3. Spoliatus regulariter restitui debet ante omnia, & plenè, modo probet spoliationem.
4. Quæ sint remedia possessionis recuperanda, quibus agere possit spoliatus; & quodnam sit optimum. Remedium redintegranda datur etiam contra tertium possessorem bona fidei.
5. Quæ sit alia pœna spoliatoris.

I **S**poliatus dicitur, qui clam vel vi injustè dejectus est possessione vel quasi possessione rei; nam *spolium* est violenta vel clandestina privatio possessionis, sive dein facta sit à privato, sive à Judice Juris ordinem non servante; non enim concessum est Judici contra Jus aliquid facere. *l. 32. ff. de Injur.* ne inde nascatur occasio injuriarum, unde jura descendunt, *l. 6. C. unde vi*. Per *Restitutionem* intelligitur positio in pristinum statum autoritate Judicis facta.

2 Dico I. Regula est, quòd omnis spoliatus regulariter restitui debeat. 2. Et quidem ante omnia,

3. Ac

3. Ac plenè seu cum omni causa. 4. Modò probet possessionem priùs habitam, & dejectionem ab ea, seu spoliationem. 5. Quocunque remedio possessorio agat. Pars 1. patet ex *l. 1. seqq. ff. de vi & vi armata. c. 15. 17. 19. h. t.* Pars 2. ex *c. 1. 5. 7. eod. c. ult. de ord. cognit. l. 1. l. cit. §. 1.* Pars 3. ex *d. l. 1. §. 31. 40. 41. c. 11. h. t.* Pars 4. ex *d. l. §. 21. 23. & c. 10. de offic. deleg.* Pars 5. ex *l. cit. §. 6. l. 1. seqq. C. unde vi. c. saepe contingit 18. h. t. & can. redintegranda 3. caus. 3. q. 1.* Declaratur & probatur ulterius assertio; nam Dixi 1. *omnis*, ut adedè etiam prædo, seu qui invasit rem alienam, & ab alio, modò non sit notorius rei dominus, si respolietur, restituendus sit. *c. 5. h. t. l. 1. cit. §. 30.* Dixi 2. *spoliatus*, quo nomine veniunt etiam hæredes ipsius & successores. Dixi 3. *regulariter*, quia non restituitur 1. qui renuntiat privilegio restitutionis, permittendo spoliantem agere in Petitório. 2. Si constet nullum jus competere spoliato, ut si quis sponte dimisit possessionem, ut ex *c. 1. seqq. h. t.* docet communis contra Fachin. 3. Si notorium sit, spoliatum esse dominum seu proprietarium rei; cum notoria proprietas debeat prævalere injustæ possessioni; si autem spolians dicat tantùm, se esse dominum, non tamen in continenti probet, licèt sit, restitutio procedit. 3. Si spoliato opponatur exceptio, quòd agere non possit, utpote excommunicatus vel bannitus, vel crimen, ex quo amittitur ipso Jure proprietas & possessio, v. g. crimea læsæ Majestatis. 4. Si ex restitutione immineret scandalum, vel grave periculum animæ & peccati, aut corporis, vel dampnum irreparabile, ut

si uxor petat sibi restitui maritum, cui jam cohabitavit, qui tamen in continenti offerret se ad probandum impedimentum dirimens: vel si maritus peteret sibi restitui uxorem, quæ fugit ob viri sevitiam, nisi nempe prius ille cautionem præstet de non offendendo &c. §. Si pro spoliatore contra spoliatum stet præsumptio Juris, nisi spoliatus doceat de titulo, v. g. si quis in aliena Parochia collegit Decimas, & à Parocho spoliatus est. *c. 2. h. t. in 6.* Dixi 4. *ante omnia*, h. e. spoliator non auditur à Judice, antequam restituerit rem ablatam, nec antè tenetur respondere spoliatus ad objecta. Dixi 5. *plenè, seu cum omni causa*, scilicet non solum res ablata, sed etiam ejus accessoria, & fructus omnes (exceptis merè industrialibus) à die spoliationis percepti, imò & percipiendi, quos nempe spoliatus exinde potuisset percipere, licet non perceperit spoliator, sunt restituendi, item resarciendum omne damnum spoliato cum expensis, & exhibenda satisfactio pro injuria, nec spoliatus potest repetere expensas in rem spoliatam factas, nisi necessarias. Dixi 6. *modò probet possessionem &c.* sive dein ea fuerit naturalis tantum, sive civilis tantum, sive naturalis & civilis simul, modò quis possederit tempore spoliationis: item gaudet hoc privilegio restitutionis, qui possedit ut vasallus, emphyteuta, usufructuarius, usuarius, conductor ad longum tempus &c. Dixi 7. *agat*, h. e. spoliatus induat partes Actoris; si enim sustineat partes Rei, & agenti, à quo fuit spoliatus, objiciat exceptionem spoliæ, non restituitur, cum restitutionem non petat: Actor tamen nec excipiens

ratio-

ratione spoli respondeat tenetur, donec possessio ablata restituatur; nisi conventus fuerit criminaliter, & non majori bonorum parte spoliatus, aut nisi conventus super re spirituali opponat exceptionem spoli in re temporali privata, vel vicissim; tunc enim non impeditur cognitio & decisio causæ principalis. *c. 1. §. 1. & 2. h. t. in 6.* Idem est, si objiciat spoliationem ab alio, non ab Actore, factam. *c. 1. §. 1. cit.* Dixi 8. quocumque remedio, videlicet siue agat *Interdicto Unde vi*, aut *actione vi bonorum raptorum*, siue ex *c. saepe contingit 18. h. t.* aut ex *can. redintegranda 3. caus. 3. q. 1.* quamvis aliquod sit inter hæc remedia discrimen, ut constabit ex assertione sequente. Interim

Objicies 1. Prædo rem vi ablatam illicitè detinet: ergo licitè à quovis eidem eripi, & ipse spoliari potest. 2. Bona fides, & æquitas, non patitur, ut dominus à prædone spoliatus cogatur eidem rem suam restituere: ergo saltem prædo non est ante omnia restituendus. 3. Spoliatus beneficiò Ecclesiasticò non restituitur, nisi priùs docuerit de titulo colorato, ut tenet communis ex *c. 1. de eo, qui mittitur & c.* R. ad 1. illicitè detinet respectu veri domini notorii. *C. ant.* respectu tertii spoliatoris, qui nullum occupandi possessionem jus habet. *N. ant. & cons.* Ad 2. *dist. ant.* si notorium sit, vel dominus in continenti probare possit, se esse dominum rei ablatæ. *C. ant. secùs. N. ant. & cons.* Ad 3. transeat *antec. N. cons.* & paritatem; nam possessio beneficii est conjuncta cum proprietate: ergo Actor super possessione etiam de proprietate docere debet, quod fit probando titulum saltem coloratū. *arg. l. 2. §. quadam ff. de Interdictis.*

Pars I.

Cc

Dico

3

4 Dico 2. Interest, quo quis remedio *Recuperanda* agat. Quippe si agat *Interdicto Unde vi*, solum permittitur agere, qui suo nomine possedit, non qui alieno, ut depositarius, commodatarius, inquilinus ædium, conductor ad breve tempus, colonus fundi, procurator: item solum super spoliatione possessionis rerum immobilium: & contra eum, qui vi deiecit, mandavit, vel suo nomine factam dejectionem ratam habuit, & qui clam fecit: non contra tertium: uti nec liberis contra parentes: contra hos enim solum competit actio in factum: rursus non ultra annum utilem in ordine ad persecutionem damnorum, licet ulterius concedatur de eo, quod ad spoliatorem pervenit. Habentur hæc *l. 1. §. 1. 12. 14. 22. 39. 43. & l. 7. l. 15. ff. de vi & vi arm.* Si verò intentet *actionem vi bonorum raptorum*, in rebus solum mobilibus locum invenit. Si autem experiatur *condictione ex c. saepe contingit*, agere potest etiam contra heredes & successores spoliantis, mandantis &c. imò contra quemcunque detentorem malæ fidei, seu spoli conscium, licet centesimus esset. *c. saepe contingit cit.* quod ait, *non multum interesse quoad periculum animæ, injustè detinere, ac invadere alienum.* Quapropter, cum agatur de peccato & periculo animæ, etiam in foro Civili hoc remedium procedit. Si denique velit uti *remedio can. redintegrandæ*, quod omnium pinguissimum est, & in utroque foro propterea communiter adhiberi solet, eo agere permittitur non solum, qui proprio, sed etiam qui alieno nomine possedit vel detinuit rem, ut inquilinus, depositarius &c. & quidem sine præfinitione temporis, tam in bonis immobili-

bus

bus quam mobilibus spoliatus, nec tantum contra injuste spoliantem, mandantem, & tertium possessorem spoliationis conscium, sed etiam, ut tenet communis contra Gailium & Layman, adversus quemcunque possessorem etiam bonæ fidei, ad quem res pervenit vel cum, vel sine titulo, ad exemplum *actionis quod metus causa*, quæ datur non solum adversus personam inferentis metum, sed etiam adversus omnes, ad quos res metu extorta pervenit. *l. 9. §. ult. ff. quod met. caus.* Sic sentire nos docet text. & gl. in *d. can. redintegranda*, & recepta praxis in foro etiam Civili, de qua testatur Myns. *cent. 3. observ. 85. n. 3. 4. 5. 6.* Addunt DD. plurimi cum Innoc. & Abb. quod absolute non sit necessarium probare spoliationem, sed sufficiat probare possessionem antiquiorem, & Adversarium nunc possidere; quia possessio nova præsumitur vitiosa vel clandestina.

Objic. 1. Melior est conditio possidentis: ergo bonæ fidei possessor non tenetur rem restituere, donec ab Adversario probetur dominium.
 2. Jus recentius corrigit antiquius: sed *c. sape contingit cit.* cujus remedium datur etiam contra tertium, at malæ tantum fidei possessorem, est recentius, quàm *d. can. redintegranda*: ergo, & ad 1. Non est melior conditio possidentis, quando jus resistit possidenti: sed *can. cit.* per verba, *per quascunque injustas causas*, & dum impersonaliter loquitur, contra quemcunque indulgetur restitutio, & juxta communem intellectum praxi firmatum resistit possidenti rem spolio ablatam; imò, postquam spoliatus probavit spoliationem, vel antiquiorem possessionem, desinit bona fides pos-

fidem, & incipit militare ratio peccati. Ad 2.
dist. ma. Si Jus recentius exprimat correctionem,
 vel impossibile sit, cum antiquiore. *C. ma. se-*
cus. N. ma. nec exprimit correctionem *d. c. sape*
contingit, nec per hoc, quòd exprimat tantum
 malæ fidei possessorem, pugnat cum *can. redime-*
granda; quia utrumque Jus pro fine habet evita-
 tionem peccati, quod continuatur in injusta de-
 tentione rei spoliata: injusta autem detentio de-
 tegitur, & malæ fidei possessio oritur ex probatio-
 ne spoli.

¶ Quæres, an specialis adhuc pœna civilis repe-
 riatur in Jure contra spoliatores lata? R. affir-
 mative; nam de Jure Civili *in l. 7. C. unde vi.* con-
 stitutum est, quòd, si dominus per vim accepit rem
 suam, amittat illius dominium: si non dominus,
 præter restitutionem debeat æstimationem rei ab-
 lata præstare. Et hoc Jus non videtur correctum
 à Jure Canonico, sed potius approbatum in *can.*
2. caus. 16. q. 6. Notant tamen DD. quòd pœna
 hæc amissionis dominii, & præstandæ æstimatio-
 nis, hodie paucis in locis sit usu recepta, sed pœna
 arbitraria à Judice infligatur. Vid. Lauterbach
ad ff. tit. de vi & vi arm. §. 20.

TITULUS XIV.

De Dolo, & Contumacia.

SUMMARIUM.

1. *Quid, & quotuplex sit Dolus.*
2. *Quid, & quotuplex sit Contumacia.*

3. *Do.*